

ROYAUME DE BELGIQUE

KONINKRIJK BELGIE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre des Transports, le 10 juillet 1998 d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté ministériel "modifiant l'arrêté ministériel du 23 juin 1969 portant réglementation des licences civiles de pilote d'avions", a donné le 9 novembre 1998 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 10 juli 1998 door de Minister van Vervoer verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van ministerieel besluit "houdende wijziging van het ministerieel besluit van 23 juni 1969 houdende regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vliegtuigen", heeft op 9 november 1998 het volgende advies gegeven :

EXAMEN DU PROJETPréambuleAlinéa 3

Dans le texte néerlandais il y a lieu d'écrire :
"... inzonderheid op artikel 31, gewijzigd bij ..., en op de artikelen ...".

Alinéa 4

Comme il a déjà été rappelé précédemment par la section de législation du Conseil d'Etat (1), il convient de viser l'arrêté ministériel du 23 juin 1969 portant réglementation des licences civiles de pilote d'avions en mentionnant toutes les modifications expresses encore en vigueur apportées à cet arrêté. Il s'agit de celles apportées par les arrêtés ministériels des 4 janvier 1974, 23 mars 1978, 19 janvier 1979, 12 septembre 1985, 3 octobre 1988, 26 juin 1990 et 8 janvier 1998.

(1) Voir l'avis L. 26.511/4, donné le 24 septembre 1997, sur un projet devenu l'arrêté ministériel du 8 janvier 1998 modifiant l'arrêté ministériel du 23 juin 1969 portant réglementation des licences civiles de pilote d'avions (publié au Moniteur belge du 25 février 1998, p. 5147).

Dispositif

Articles 2 à 6

La rédaction de ces dispositions est ambiguë.

D'abord, il ne ressort pas de la phrase liminaire si l'intention est de compléter le dernier alinéa de chacune des dispositions modifiées ou si l'on souhaite les compléter par un alinéa nouveau.

Par ailleurs, on ne peut déterminer si "l'aptitude" qui est visée est celle certifiée par la déclaration d'un instructeur ou, si au contraire, elle vise également les "conditions médicales prescrites". Selon le fonctionnaire délégué, c'est la première hypothèse qui correspond à l'intention de l'auteur du projet.

Enfin se pose la question du titulaire d'une licence qui n'aurait pas fait constater son aptitude avant la date d'échéance du renouvellement de la licence.

Selon le fonctionnaire délégué, l'intéressé doit, dans ce cas, solliciter une licence d'entraînement lui permettant de démontrer auprès d'un instructeur qu'il a conservé les aptitudes requises. Celles-ci peuvent donc encore être certifiées après la date d'échéance de la licence.

De l'accord du fonctionnaire délégué, l'article 2 serait dès lors mieux rédigé comme suit :

.../...

"Art. 2. A l'article 7, alinéa 2, du même arrêté, les mots "au plus tôt trois mois avant la fin de la validité de la licence," sont insérés entre les mots "certifiant" et les mots "le maintien des aptitudes".".

Les articles 3 à 6 seront, mutatis mutandis, rédigés de la même manière.

Article 7

1. Comme il a déjà été rappelé précédemment par la section de législation du Conseil d'Etat (1), les phrases liminaires doivent comporter l'indication des modifications déjà apportées aux textes modifiés. Ainsi, la phrase liminaire de l'article examiné doit s'écrire :

"Art. 7. L'article 41 du même arrêté, remplacé par l'arrêté ministériel du 12 septembre 1985 et modifié par l'arrêté ministériel du 8 janvier 1998, est remplacé par la disposition suivante :

"Art. 41. ...".".

2. Mieux vaut grouper les alinéas 1er et 2 de l'article 41 en projet en un seul alinéa rédigé comme suit :

"Pour chaque session de l'épreuve de connaissances générales organisée en vue de l'octroi de la licence de

(1) Voir l'avis L. 26.511/4 précité.

pilote de ligne, le directeur général de l'administration de l'aéronautique, constitue un jury, présidé par lui-même, et composé en outre de personnes figurant sur la liste visée à l'article 40."

L'attention est toutefois attirée sur le fait qu'une telle rédaction, tout comme d'ailleurs celle de l'auteur du projet, n'autorise pas, contrairement au texte actuel, le directeur général de l'administration de l'aéronautique à déléguer la présidence de ce jury.

Par ailleurs, la lecture conjointe de l'alinéa 4 (devenant l'alinéa 3) de l'article 41 en projet, de l'article 42 et de l'annexe IV, A, I, sous "minima requis", point II, ne permet pas de déterminer si dans l'hypothèse des examens de repêchage, une nouvelle délibération du jury s'impose ou si, au contraire, les examinateurs désignés peuvent décider seuls. Mieux vaut le préciser.

3. Par ailleurs, dans l'article 41 en projet, il convient d'écrire "annexe" avec une minuscule, ainsi que d'écrire "repêchage" au lieu de "repèchage" et "visés à l'annexe IV, A, I, sous "minima requis", point 2" au lieu de "visés à l'annexe IV, I, point 2".

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

Aanhef

Derde lid

Men schrijve : "..., inzonderheid op artikel 31, gewijzigd bij ..., en op de artikelen ...".

Vierde lid

Zoals de afdeling wetgeving van de Raad van State reeds eerder heeft opgemerkt (1), dient naar het ministerieel besluit van 23 juni 1969 houdende regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vliegtuigen te worden verwezen met vermelding van alle uitdrukkelijke, nog geldende wijzigingen die dat besluit heeft ondergaan, namelijk de wijzigingen aangebracht bij de ministeriële besluiten van 4 januari 1974, 23 maart 1978, 19 januari 1979, 12 september 1985, 3 oktober 1988, 26 juni 1990 en 8 januari 1998.

(1) Zie advies L. 26.511/4 dat op 24 september 1997 is gegeven over een ontwerp dat het ministerieel besluit van 8 januari 1998 is geworden houdende wijziging van het ministerieel besluit van 23 juni 1969 houdende regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vliegtuigen (bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 25 februari 1998, blz. 5147).

Bepalend gedeelteArtikelen 2 tot 6

Deze bepalingen zijn onduidelijk gesteld.

In de eerste plaats blijkt uit de inleidende zin niet of het de bedoeling is het laatste lid van elk van de te wijzigen bepalingen aan te vullen dan wel of men die bepalingen met een nieuw lid wenst aan te vullen.

Voorts kan niet worden nagegaan of de "geschiktheid" waarvan sprake is de geschiktheid is die bevestigd wordt door de verklaring van een instructeur dan wel of die term integendeel ook verwijst naar de "voorgeschreven medische eisen". Volgens de gemachtigde ambtenaar stemt het eerste geval overeen met de bedoeling van de steller van het ontwerp.

Ten slotte rijst het probleem van de houder van een vergunning die zijn geschiktheid niet zou hebben laten vaststellen vóór de datum waarop de vergunning uiterlijk hernieuwd diende te worden.

Volgens de gemachtigde ambtenaar dient de belanghebbende in dat geval een oefenvergunning aan te vragen aan de hand waarvan hij aan een instructeur kan bewijzen dat hij de vereiste vaardigheden nog steeds bezit. Die vaardigheden kunnen dus nog na de vervaldatum van de vergunning worden bevestigd.

.../...

De gemachtigde ambtenaar is het ermee eens dat artikel 2 dan ook beter als volgt zou worden gesteld :

"Art. 2. Artikel 7, tweede lid, van hetzelfde besluit, wordt vervangen als volgt : "Bij gebrek aan die ervaring kan de vergunning worden hernieuwd op vertoon van een verklaring, uitgereikt op zijn vroegst drie maanden voor het verval van de geldigheid van de vergunning, en waarin een instructeur het behoud van de geschiktheid bevestigt".".

De artikelen 3 tot 6 behoren mutatis mutandis op dezelfde wijze te worden gesteld.

Artikel 7

1. Zoals de afdeling wetgeving van de Raad van State reeds eerder heeft opgemerkt (1), moet in de inleidende zinnen melding worden gemaakt van de wijzigingen die de gewijzigde teksten reeds hebben ondergaan. Zo moet de inleidende zin van het onderzochte artikel als volgt worden geredigeerd :

"Art. 7. Artikel 41 van hetzelfde besluit, vervangen bij het ministerieel besluit van 12 september 1985 en gewijzigd bij het ministerieel besluit van 8 januari 1998, wordt vervangen als volgt :

"Art. 41. ...".".

(1) Zie het voormelde advies L. 26.511/4.

2. Het eerste lid en het tweede lid van het ontworpen artikel 41 zouden beter tot één als volgt luidend lid worden samengevoegd :

"Voor elke periode waarin een examen over algemene kennis wordt georganiseerd met het oog op het toekennen van de vergunning van lijnbestuurder, stelt de directeur-generaal van het bestuur der luchtvaart een examencommissie samen, waarvan hij de voorzitter is en die voorts bestaat uit personen vermeld op de lijst bedoeld in artikel 40."

De aandacht wordt er echter op gevestigd dat zulk een redactie, trouwens net als die voorgesteld door de steller van het ontwerp, in tegenstelling tot de huidige tekst, de directeur-generaal van het bestuur der luchtvaart niet de mogelijkheid biedt het voorzitterschap van die commissie aan iemand anders op te dragen.

Daarenboven kan uit het in onderlinge samenhang lezen van het ontworpen artikel 41, vierde lid (dat het derde lid wordt) met artikel 42 en bijlage IV, A, I, onder "vereiste minima", punt II, niet worden opgemaakt of in het geval van herexamens een nieuwe deliberatie van de examencommissie vereist is dan wel of de aangewezen examinatoren, daarentegen, alleen kunnen beslissen. Zulks zou gepreciseerd moeten worden.

3. Voorts dienen in de overige leden van het ontworpen artikel 41 de woorden "zittijd", "jury" en "aangeduid" respectievelijk te worden vervangen door de

.../...

woorden "examenperiode", "examencommissie" en "aangewezen" en dient de verwijzing naar "bijlage IV, I, punt 2" te worden vervangen door de verwijzing naar "bijlage IV, A, I, onder "vereiste minima".

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs
de Heren

R. ANDERSEN,

président de chambre,
kamervoorzitter,

C. WETTINCK,
P. LIENARDY,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

P. GOTHOT,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

J. van COMPERNOLLE,

Madame
Mevrouw

M. PROOST,

greffier,
griffier.

Le rapport a été présenté par
M. L. DETROUX, auditeur adjoint.
La note du Bureau de coordination a
été rédigée et exposée par
M. C. AMELYNCK, référendaire
adjoint.

Het verslag werd uitgebracht
door de H. L. DETROUX, adjunct-
auditeur. De nota van het Coör-
dinatiebureau werd opgesteld
en toegelicht door de
H. C. AMELYNCK, adjunct-
referendaris.

La concordance entre la version
française et la version néerlandai-
se a été vérifiée sous le contrôle
de M. R. ANDERSEN.

De overeenstemming tussen de
Franse en de Nederlandse tekst
werd nagezien onder toezicht van
de H. R. ANDERSEN.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

M. PROOST

R. ANDERSEN